

26

Yttrande över motion
2017:79 av Marit
Normasdotter m.fl (V)
om att öppna
avgiftningsenhet för
kvinnor och personer
som identifierar sig som
kvinnor

HSN 2018-0102

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Psykiatri
Andreas Falk

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-11-15

HSN 2018-0102

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Yttrande över motion 2017:79 av Marit Normasdotter m.fl (V) om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor. I motionen föreslår Marit Normasdotter m.fl. (V) att uppdra till hälso- och sjukvårdsnämnden att det öppnas en avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Motion 2017:79 av Marit Normasdotter m.fl. (V)

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i beredningen för folkhälsa och psykiatri.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund

Idag vårdas i snitt 7 kvinnliga patienter inom Beroendevårdens slutenvård som drivs av Beroendecentrum Stockholm. Utöver det så söker cirka 12 kvinnor per dygn vård på Beroendeakuten i Stockholm (BAS).

För att säkerställa säkerheten för patienter som bedöms som särskilt utsatta placeras de i rummen närmast expeditionerna på varje slutenvårdsavdelning.

På observationsavdelningen 7B inom slutenvården finns ett särskilt rum avsett för vård av kvinnor. Utöver detta är alltid en patientvård stationerad bland patienterna. Patientvården är en särskild personal som är i rörelse på avdelningen och har uppsikt över korridorer, rökrum och uppehållsrum.

Överväganden

Trots de åtgärder som vidtagits så har det förekommit att kvinnor utsatts för övergrepp av manliga patienter. Ytterligare åtgärder vidtas nu genom att det inför 2019 öppnas ytterligare 8 vårdplatser genom beställning i avtal med Beroendecentrum Stockholm. De nya vårdplatserna lokaliseras till en helt nyrenoverad avdelning med stora möjligheter till sektionering.

Utökningen med 8 vårdplatser från 2019 gör det möjligt att omdisponera dagens 59 vårdplatser samt de 8 nya platserna. Det ger ökad möjlighet att skydda patienter som anses löpa större risk än andra patienter att utsättas för övergrepp. Bedömningen är dock inte att det behövs en specifik vårdavdelning för särskilt utsatta patienter.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för de 8 nya vårdplatserna ryms inom budgetramen för avtal 2019 med Beroendecentrum Stockholm.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förslaget bidrar till att säkra vården för patienter som bedöms som särskilt utsatta. Därmed skulle det få positiva konsekvenser för patientsäkerheten.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård

Förslaget skulle få positiva konsekvenser för jämlik och jämställd eftersom patienter som anses som särskilt utsatta skulle få en säkrare vård och inte vara lika utsatta som tidigare.

Miljökonsekvenser

Förslaget till beslut förväntas få oförändrade konsekvenser för miljön.

Administrativa konsekvenser

Förslag till beslut förväntas leda till oförändrad administrativ börda för vårdgivaren.

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-11-15

HSN 2018-0102

Barbro Naroskyin
Hälsa- och sjukvårdsdirektör

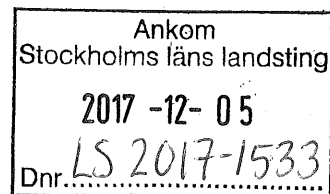
Anna Ingmanson
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Landstingsstyrelsen

Godkänd av Barbro Naroskyin, 2018-11-15

Stockholms läns landsting
2017-12-05

2017:79

Motion av Marit Normasdotter (v) m fl om att öppna avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor

Under den senaste tiden har kvinnors utsatthet för mäns våld, kränkningar och sexuella trakasserier varit i media nästan på daglig basis. Detta har satt kvinnors utsatthet i ett helt nytt ljus. Att det finns ett strukturellt samhällsproblem i alla branscher och samhällsskikt har väl inte gått någon förbi vid det här laget. I svallvågorna av #metoo uppropet har nu kvinnor och flickor som levt eller lever med drogmissbruk, kriminalitet och prostitution startat två upprop som heter #utanskyddsnät och #intedinhora. Drogvärlden är som en förvriden spegelbild av den vanliga världen. Det är samma problem som finns, men med ett gränslöst normsystem och en stenhård tystnadskultur blir våldet så mycket grövre och dessa kvinnor och flickor så mycket mer utsatta. De bär med sig ett dubbelt stigma, både skammen från missbruket och från att ha varit våldsutsatta.

Några av rösterna från #utanskyddsnät ljuder:

Det sista jag kommer ihåg var de blå pillerna han hämtade och svalde med ett flin. Hur madrassen sviktade när han äntrade sängen. Jag däckad, fullproppad med benzo och alkohol. Dagen efter hade jag ont, inga minnen och bara flera frågetecken.

Jag va 13 år och as full då en äldre kille på en fest tog min oskuld- i ett rum fullt med andra människor.

En gång när vi var påtända så slängde han ut mig från vår lägenhet. Jag visste inte var jag skulle ta vägen, åkte till plattan och blev upplockad av en man som var villig att bjuda på knark om jag ställde upp på sex.

Var med på den tiden då vi kvinnor hade en egen avdelning på Sabbatsbergs sjukhus. Det var tider det. Av vila, lugn och ro.

När dessa kvinnor behöver sjukvård är de i en särskilt utsatt position, då de många gånger har erfarenhet av övergrepp, kränkningar, trauman och trakasserier. De är därför i behov av en skyddad zon i sjukvården. Det är SLSOs ansvar som vårdgivare att skapa förutsättningar för en trygg, lugn och säker början på ett nytt liv. Det är ett stort och avgörande beslutet att sluta använda droger eller alkohol och göra en livsstilsförändring. Att gå in på avgiftningen är det första, men kanske också det största beslutet. Inne på avgiftningen tar patienterna av sig sin mask, drogen eller alkoholen, för första gången på länge. Då blir man liten, naken och otrygg. Då är en trygg miljö avgörande för om man ska klara det. I ljuset av detta blir det väldigt tydligt att det finns ett stort behov av en egen avdelning på avgiftningen för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor.

Med anledning av ovanstående föreslår vi landstingsfullmäktige besluta

Att uppdra till hälso- och sjukvårdsnämnden att tillse att en avgiftningsenhet för kvinnor och personer som identifierar sig som kvinnor öppnas.

Marit Normasdotter

Marit Normasdotter (V)

Michaela Kedhammar

Michaela Kedhammar (V)

Catarina Wahlgren

Catarina Wahlgren (V)